

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/28/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323010848
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2323010848.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX/XX, C., t. č. vo výkone väzby v ÚVV Leopoldov, pre zločin všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaniach prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta a obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 21.11.2023, č. k. 11T/52/2023-555, na verejnom zasadnutí konanom dňa 12.03.2024 v Trnave takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvalé bydlisko D. XXX/XX, C., t. č. vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS Leopoldov

odsudzuje:

Podľa § 284 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. k), písm. n), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 41 ods. 2 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa obžalovanému ukladá trest prepadnutia veci, a to:

- 1 ks plastová nádoba so žltým vrchnákom o rozmeroch 20x15 cm,
- 1 ks plastová nádoba oranžovej farby o rozmeroch 3x2 cm,
- 4 ks drvičiek na sušenú rastlinu, z toho 3 ks kovové čiernej farby a 1 ks plastová zelenej farby,
- 1 ks digitálna váha zn. CS-500, čiernej farby o rozmeroch 12x7 cm.

Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stáva Slovenská republika.

III. Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta zamieta.

odôvodnenie:

Okresný súd Galanta (ďalej len okresný súd) rozsudkom zo dňa 21.11.2023, č. k. 11T/52/2023-555 (ďalej aj napadnutý rozsudok) bol obžalovaný A. B. (ďalej len obžalovaný) uznaný za vinného, že vo viacčinnom súbehu spáchal v bode 1. zločin všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a v bode 2. zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1. dňa 20.02.2023 v presne nezistenom čase pravdepodobne pred 11:49 hodinou v bytovom dome v meste C.; E. F. D. XXX/XX v jednoizbovom byte číslo XX situovanom na 3. poschodí založil požiar v kuchynskej časti bytu tým spôsobom, že v kuchynskej časti bytu pred chladničkou úmyselne podpálil svoje nohavice B1C zapaľovačom, nakoľko sa chcel zbaviť spomienok, avšak keď nohavice nehořeli podľa jeho predstáv, vybral zipo benzín určený na naplňovanie zapaľovačov a následne ním nohavice obliol, v dôsledku toho sa požiar rozšíril ďalej do bytu, následne z bytu odišiel bez toho, že by aktívne privolal pomoc, respektíve že by urobil akékoľvek účinné opatrenia na zamedzenie rozšírenia požiaru, pričom týmto konaním ohrozil na živote a zdraví obyvateľov uvedeného bytového domu, konkrétne G. H., narodeného XX.XX.XXXX, bytom D. XX, C., I. E., narodeného XX.XX.XXXX, bytom D. XX, C., J. E., narodenú XX.XX.XXXX, bytom D. XX, C., G. I., narodeného XX.XX.XXXX, bytom D. XX, C., D. D., narodeného XX.XX.XXXX, bytom D. XX, C., K. D., narodenú XX.XX.XXXX, bytom D. XX, C., H. C., narodeného XX.XX.XXXX, bytom D. XX, C. a iných nachádzajúcich sa v čase požiaru v bytovom dome, vydal ich minimálne do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví, došlo k ohrozeniu všetkých prítomných obyvateľov bytového domu, pričom zároveň vydal obytný dom skladajúci sa z troch vchodov číslo XX, XX, XX a 33-tich samostatných bytových jednotiek jednoizbových, dvojizbových, trojizbových a štvorizbových bytov do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu pri hodnote jednoizbového bytu 60.000,- eur, hodnote dvojizbového bytu 75.000,- eur, hodnote trojizbového bytu 95.000,- eur, hodnote štvorizbového bytu 100.000,- eur a takýmto konaním spôsobil L. B., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. XXX/XX škodu vo výške 5.000,- eur a ostatným vlastníkom bytov minimálne vo výške 3.937,22 eur,

2. si v presne nezistený čas v roku 2022 v Holandsku zakúpil a do približne 17:00 hodiny dňa 20.02.2023 bez povolenia prechovával u seba najmä na adrese C., D. XXX/XX v byte na treťom poschodí: 1 ks plastovú nádobu so žltým vrchnákom o rozmeroch 20x15 cm do plna naloženú zelenou sušenou rastlinou, 1 ks plastovú nádobu oranžovej farby o rozmeroch 3x2 cm s obsahom zelenej sušenej rastliny, 4 ks drvičiek na sušenú rastlinu, z toho 3 ks kovové čiernej farby a 1 ks plastové zelenej farby a 1 ks digitálnej váhy zn. CS-500, čiernej farby o rozmeroch 12x7 cm, ktoré po predchádzajúcom poučení a výzve dobrovoľne vydal poverenému príslušníkovi Obvodného oddelenia PZ Vičany na adrese C., D. XXX/XX v byte na treťom poschodí, kde uviedol, že sa jedná o marihuanu pre vlastnú spotrebu, pričom znaleckým skúmaním Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ Bratislava bolo zistené, že plastová nádoba so žltým vrchnákom obsahovala sušené konope - marihuanu s hmotnosťou 42,76g a s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu (ďalej len THC) 11,6% hmotnostných, obsahujúcu 4960 mg THC, čo predstavuje minimálne 86 obvykle jednorazových dávok drogy, predložená plastová nádoba oranžovej farby obsahovala sušené konope - marihuanu s hmotnosťou 914 mg a s priemernou koncentráciou THC 14,2 % hmotnostných, obsahujúcu 130 mg THC, čo predstavuje minimálne 2 obvykle jednorazové dávky drogy, teda bez povolenia mal u seba minimálne 88 obvykle jednorazových dávok drogy rastliny rodu Cannabis (konopa), ktoré sú zaradené v zmysle zákona o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch (z. č. 139/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov) do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC) je zaradený v zmysle uvedeného zákona do I. skupiny psychotropných látok, na držbu ktorých je potrebné povolenie Ministerstva zdravotníctva SR, v celkovej hodnote 436,74 eur.

Okresný súd za to obžalovanému podľa § 284 ods. 1 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. k), písm. n) Trestného zákona a § 37 písm. h) a písm. m) Trestného zákona, tiež za použitia § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona obžalovanému uložil i trest prepadnutia veci, a to: 1 ks plastovú nádobu so žltým vrchnákom o rozmeroch 20x15 cm, 1 ks plastovú nádobu oranžovej farby o rozmeroch 3x2 cm, 4 ks drvičiek na sušenú rastlinu, z toho 3 ks kovové čiernej farby a 1 ks plastové zelenej farby, 1 ks digitálna váha zn. CS-500, čiernej farby o rozmeroch 12x7 cm. Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stáva Slovenská republika.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len prokurátor) podal odvolanie čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného. Poškodená i obžalovaný si ponechali lehotu na podanie opravného prostriedku.

Obžalovaný v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie, ktoré bolo doručené okresnému súdu dňa 01.12.2023, a to do výroku o vine i treste, aj proti konaniu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo.

V odôvodnení uviedol, že sa ku spáchaniu trestnej činnosti, vrátane skutku spôsobenia požiaru podľa bodu 1. výroku o vine, v celom rozsahu priznal a priznával od počiatku trestného stíhania vedeného v tomto konaní. Nesúhlasí s právnou kvalifikáciou tohto skutku ako úmyselného trestného činu všeobecného ohrozenia podľa § 284 Trestného zákona, ale je toho názoru, že tento skutok musí byť právne kvalifikovaný ako nedbanlivostný trestný čin všeobecného ohrozenia podľa § 285 Trestného zákona. Na základe právnej kvalifikácie, ktorú namieta, mu bol uložený aj neprímerane tvrdý trest odňatia slobody. Zároveň mu nebola pričítaná poľahčujúca okolnosť - priznanie a oľutovanie skutku, nakoľko okresný súd neprijal jeho priznanie s výhradou právnej kvalifikácie podľa podanej obžaloby.

Podstatou právnej kvalifikácie jeho konania, ktorým spôsobil požiar je dokázanie jeho úmyslu spôsobiť následky predpokladané v skutkovej podstate trestného činu všeobecného ohrozenia. Podľa napadnutého rozsudku mal spôsobiť trestný čin všeobecného ohrozenia v nepriamom úmysle, t. j. mal založiť požiar s tým, že mal byť uzročený so spôsobením všeobecného ohrozenia. Obžalovaný toto popiera a je toho názoru, že z vykonaného dokazovania nijakým spôsobom nevyplýva, žeby mal byť uzročený s následkami, ktoré svojim konaním spôsobil. Naopak z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že k vzniku následkov, ktorými bola naplnená subjektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu všeobecného ohrozenia došlo jednoznačne a výlučne z nedbanlivosti, keď mohol vedieť, čo svojim konaním môže spôsobiť, ale neprímerane sa spoliehal, že to nespôsobí. O uvedenom správnom závere svedčí aj vykonané dokazovanie, resp. priebeh hlavného pojednávania, vrátane podanej obžaloby. Prokurátor totiž nikde v obžalobe nedôvodí, prečo a akým spôsobom by spáchaný skutok mal byť skutkom spáchaným úmyselne, v tomto smere prokurátor nevedel dokazovanie a v podstate sa prokurátor obmedzil na konštatovanie, že obžalovaný podpálil úmyselne svoje nohavice.

Obžalovaný sám nepopiera, že svoje vlastné nohavice podpálil úmyselne v interiéri svojho bytu, avšak toto samotné konštatovanie jednoznačne nepostačuje na to, aby mohol byť urobený záver o tom, že úmyselne spôsobil všeobecné ohrozenie. Svojím úmyselným konaním nesmeroval proti nijakému záujmu chránenému Trestným zákonom. Až to, že sa požiar rozšíril a až následným nekontrolovateľným horením sa vymkol spod jeho kontroly, spôsobilo všeobecné ohrozenie. Samotné podpálenie nohavíc ešte nespôsobovalo všeobecné ohrozenie. Nohavice podpálil uprostred miestnosti, na jednej kope, teda izolovane od ostatného zariadenia bytu. Pri manipulácii s nádobkou na dopĺňanie benzínu do zapaľovačov došlo k nepredvídateľnému javu, že jej uzáver sa uvoľnil a na nohavice sa vylialo viac benzínu ako obžalovaný zamýšľal a ako mohol predpokladať. K rozšíreniu ohňa, ktorý spôsobil všeobecné ohrozenie tak nedošlo úmyselným konaním obžalovaného, avšak nešťastnou náhodou, keď došlo k neočakávanému uvoľneniu uzáveru nádoby na benzín do zapaľovačov, t. j. dejom, ktorý nastal nezávisle od jeho vôle. Dej, ktorý spôsobil vznik všeobecného ohrozenia bol dejom náhodným, nepredvídateľným a vonkoncom nie úmyselným. Uvedené vyplýva z vykonaného dokazovania, predovšetkým z jeho výpovede, keď od počiatku trestného stíhania, fakticky bezprostredne od spáchania skutku, vypovedá konštantne a ani súdom neboli vzhliadnuté akékoľvek dôvody nedôveryhodnosti jeho výpovede. Na základe uvedeného mal okresný súd jednoznačne urobiť záver o tom, že spáchal prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 Trestného zákona tak, ako sa k tomu priznal.

O absencii akéhokoľvek úmyslu svedčia aj ďalšie okolnosti, ktoré vyplynuli z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Nemal nijaký motív na to, aby vydal svojich susedov, či ich majetok, do ohrozenia a nič nesvedčí o tom, že by ľahostajne pristúpil k tomu, či takéto ohrozenia nastane alebo nie. Pokiaľ okresný súd v rozsudku uvádza, že jeho motív nie je súčasťou definície skutkovej podstaty trestného činu všeobecného ohrozenia, s týmto je možné súhlasiť. Nie je však možné akceptovať to, že motív, resp. absencia motívu na jeho strane, je bez významu k prejednávanej veci. Absencia zlomyseľného motívu na jeho strane plne odôvodňuje a podporuje záver o tom, že skutok spáchal nedbanlivostným zavinením a nie úmyselne. Z výpovedí svedkov a poškodených, susedov vyplynulo, že mal isté problémy, ale boli to problémy v minulosti v jeho súkromnom živote (s bývalou priateľkou),

a nie problémy, či akékoľvek konflikty s inými obyvateľmi predmetného bytového domu. Na rozdiel od výpovedí týchto svedkov v prípravnom konaní, ktoré boli ovplyvnené čerstvým šokom z udalostí a bezprostredným hnevom na neho – svedkovia a poškodení vypovedali v prípravnom konaní len na druhý deň po spáchaní skutku – a na hlavnom pojednávaní sa svedkovia s odstupom času o ňom vyjadrili ako o susedovi, ktorého správanie nijako mimoriadne nevybočovalo z normy, resp. jeho negatívne prejavy nikdy nesmerovali voči nim. Je teda zrejmé, že nemal ani najmenšiu pohnútku na to, aby sa dalo uvažovať o tom, že by mohol chcieť, hoci aj nepriamo, ublížiť týmto susedom, či spôsobiť ujmu na ich majetku.

Podstatnou okolnosťou, ktorá vyplynula z dokazovania je skutočnosť, že v skutočnosti urobil bezprostredne po rozšírení požiaru opatrenia na jeho uhasenia a to tak, ako to bolo v jeho možnostiach. Nemal možnosť sám privolať záchranné zložky, nakoľko mal rozbitý mobilný telefón - táto skutočnosť vyplynula ako z jeho výpovede, tak aj z výpovede poškodenej L. B.. Bezprostredne po založení požiaru, v čase, keď ešte tento nebol tak veľmi rozšírený, vybehol na chodbu pred svoj byt, kde otvoril požiarne hydrant, v ktorom však nenašiel hasičskú hadicu. Táto skutočnosť vyplynula ako z jeho výpovede, tak aj z výpovede svedkyne K. D.. Nie je pravdou, že by o tom, že hľadal hasiace prostriedky v hydrante na chodbe bytového domu vypovedal len on sám, ako to uvádza v napadnutom rozsudku okresný súd. K uvedenému je potrebné uviesť, že svedkyňa K. D. si nebola istá, že či ho počula ako otvára hydrant, alebo to boli iné zvuky. Svedkyňa však vypovedala o tom, že hydrant bol otvorený – na hlavnom pojednávaní pritom potvrdila, že s čerstvými spomienkami na udalosti vypovedala pravdu na polícii a teda je možné zobrať za fakt, že aj táto svedkyňa videla, že požiarne hydrant bol otvorený, pričom ho otvoriť mohol len on. Nepochybniteľnou skutočnosťou je fakt, že v požiarne hydrante sa hasičská hadica nenachádzala (o tomto svedčí aj odborný posudok hasičského a záchranného zboru, ktorý bol na hlavnom pojednávaní vykonaný, ako aj fotografie predložené obhajobou na hlavnom pojednávaní, z ktorých je zrejmé, že ani v súčasnosti protipožiarne predpisy v predmetnom bytovom dome dodržané nie sú). Ďalej svedkyňa K. D. vypovedala o tom, že jej obžalovaný povedal, že v byte horí, hoci sama ešte dym z bytu nevidela. Podľa neho je teda zrejmé, že urobil bezprostredne po založení ohňa a jeho rozšírení opatrenia na to, aby ďalšiemu jeho škodlivému pôsobeniu zamedzil. Prinajmenšom je však potrebné brať na zreteľ zásadu in dubio pro reo a túto dôsledne uplatniť na posudzovanie okolností jeho konania bezprostredne po skutku, ktoré svedčí o tom, že sa sám rozšíreného ohňa zľakol a mal úmysel horenie zastaviť – všetko obzvlášť v situácii, kedy dôveryhodnosť vykonaných dôkazov, vrátane dôveryhodnosti jeho výpovede nebola okresným súdom nijako spochybnená. Ak teda okresný súd mal pochybnosť o tom, či naozaj vykonal kroky k tomu, aby zamedzil nežiadúcim škodlivým účinkom požiaru, z vykonaného dokazovania prinajmenšom nie je možné urobiť záver opačný, a tak teda tieto pochybnosti nesmú byť brané na jeho príťaž.

Poukázal na skutočnosť, že aj sám okresný súd skonštatoval v odôvodnení napadnutého rozsudku, že neexistuje nič, čo by ukazovalo na priamy úmysel spáchať skutok a preto okresný súd o úmyselnom zavinení oprel len o úmysel nepriamy, t. j. že mal byť uzročený s následkami spôsobenia všeobecného ohrozenia. Namietá, že jeho konania môže byť kvalifikované nanajvyš ako vedomá nedbanlivosť, kedy nevedel, že čo môže spôsobiť, ale spoliehal sa na to, že to nespôsobí bez primeraných dôvodov. Vyššie je uvedené, aké konanie obžalovaný uskutočnil úmyselne (podpálenie nohavíc), aký dej nastal nezávisle od jeho vôle (uvoľnenie uzáveru nádoby na náplň do zapaľovača), ako aj to, že Trestným zákonom postihovaný následok nastal až v kombinácii týchto faktorov, t. j. medzi jeho úmyselným konaním ako obžalovaného a následkami spôsobenia všeobecného ohrozenia nie je priama príčinná súvislosť. Musí uviesť a opätovne upriamiť pozornosť aj na to, že v slovenskom trestnom práve platí obžalovacia zásada. Prokurátor pritom síce konštatoval úmysel, avšak tento nijako neodôvodnil, nedokazoval a nijako neriešil skutočný skutkový dej, všetky jeho súčasti, a ich vplyv na ohrozenie záujmu chránenom Trestným zákonom.

Je presvedčený, že okresný súd v tomto konaní vykonal prácu za prokurátora, keď až okresný súd skutočne zdôvodňoval právnu kvalifikáciu skutku, a to v rozsahu, v akom sa prokurátor v podanej obžalobe (avšak ani počas hlavného pojednávania) k odôvodneniu ním použitej právnej kvalifikácie ani len nepriblížil. Prokurátor zjavne neuniesol dôkazné bremeno.

Ďalej bol toho názoru, že v konaní predchádzajúcom vyhláseniu napadnutého rozsudku došlo k porušeniu princípu nezávislosti súdu a rovnosti zbraní, čo je v rozpore ako s trestnoprávnymi predpismi, tak aj v rozpore s ústavou garantovanými právami obžalovaného. Je presvedčený, že okresný súd

na základe podanej obžaloby nemohol rozhodnúť o úmyselnom zavinení obžalovaného, ale bolo nevyhnutné počas hlavného pojednávania, resp. najneskôr pri vyhlasovaní rozsudku rozhodnúť o zmene právnej kvalifikácie predmetného skutku. Poukázal aj na vykonané dokazovanie – výsluch znalca Ing. Petra Ivana, PhD. k vzniku a priebehu požiaru. Znalec vysvetlil svoje konštatovania v znaleckom posudku s tým, že uviedol, že požiarom v byte v skutočnosti nebola poškodená statika celého bytového domu a prípadné zrútenie bytového domu, či výbuchu plynu v bytovom dome bola len málo pravdepodobná alternatíva vývoja skutkového deja, čo znalec označil slovami, že to nebolo pravdepodobné, ale teoreticky možné. Taktiež poukázal na to, že oheň v skutočnosti nespálil ani len celý jeho byt, ale v skutočnosti škody na byte a aj v spoločných priestoroch boli spôsobené dymom, nie samotným ohňom. Charakter požiaru – ako bolo demonštratívne uvedené obhajobou, požiaru, ktorý bol zahasnený vlastne akoby desiatimi vedrami vody – taktiež nesvedčí o tom, že by mal úmysel zapáliť čo i len svoj byt, nieto ešte celý bytový dom.

K vyššie uvedenému uviedol, že v súvislosti s nesprávnou právnou kvalifikáciou skutku došlo aj k uloženiu neúmerne vysokého trestu. Po zmene právnej kvalifikácie predmetného skutku a teda po jeho odsúdení za prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 Trestného zákona by mala nastať situácia, že okresný súd zohľadní ako poľahčujúcu okolnosť aj priznanie a oľutovanie skutku, čím by došlo k prevahe poľahčujúcich okolností a teda by sa znižovala dolná hranica trestnej sadzby, ktorá by bola vo výške 3 roky – s ohľadom na to, že by prísnejšie trestaným skutkom bola nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona. Zároveň by bolo potrebné brať na zreteľ aj mimoriadne zníženie trestu pri účinkoch plného vyhlásenia viny, nakoľko k nedbanlivostnému zavineniu spáchaného skutku sa obžalovaný riadne priznal a pri otvorení hlavného pojednávania vyhlásenie o vine uskutočnil. Uvedené je potrebné brať do úvahy na základe stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016: „Ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a *minor ad maior* (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie okresného súdu o druhu a výške uloženého trestu.“

Navrhol preto, s ohľadom na jeho osobu v čase vyhlasovania napadnutého rozsudku, ako aj s ohľadom na všetky okolnosti, tak ako boli prezentované aj pred okresným súdom, aby mu bol uložený trest odňatia slobody pod spodnou hranicou trestnej sadzby vo výmere 1 rok a 8 mesiacov so zväžením uloženia ochranného liečenia. Ak by okresný súd alebo Krajský súd v Trnave (ďalej aj krajský súd) ustálil, že je potrebné zopakovať a znovu prijať jeho vyhlásenie o vine vo vzťahu ku skutku požiaru (podľa bodu 1. výroku o vine rozsudku), právne kvalifikovanému ako prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 Trestného zákona, toto je nutné mu umožniť uskutočniť bezodkladne potom, ako okresný súd vyhlási, že ďalej bude skutok takto posudzovať. Je však presvedčený, že dostatočne určito toto vyhlásenie urobil pri otvorení hlavného pojednávania a teda je možné toto jeho vyhlásenie zohľadniť v ďalšom konaní. V prípade, ak by došlo k zmene právnej kvalifikácie skutku jemu by nebolo umožnené požívať právne dôsledky (v tomto prípade pre neho priaznivejšie), došlo by tak k porušeniu jeho práv na spravodlivý súdny proces. Ak by totiž nastala situácia, že by okresný súd rozhodoval o zmenenej právnej kvalifikácii skutku, ktorý mu je v trestnom konaní kladený za vinu, fakticky tak okresný súd uzná nesprávnosť postupu prokurátora pri podaní obžaloby (nadkvalifikácia skutku). Ak by teda zároveň z tohto dôvodu okresný súd odmietol zohľadniť jeho vyhlásenie viny ku skutku v takto zmenenej právnej kvalifikácii, fakticky by súd vytvoril situáciu, kedy by kvôli nesprávnemu postupu prokurátora mu odoprel využiť všetky jeho práva, ktoré mu zákon priznáva. V prípade, ak by totiž prokurátor správne podal obžalobu s nedbanlivostnou právnou kvalifikáciou skutku, by ihneď mal možnosť bez pochybností vyhlásiť svoju vinu a čerpať tak všetky pozitívne dôsledky, ktoré sú s tým podľa zákona spojené.

Na základe všetkých uvedených skutočností týmto žiadal, aby krajský súd napadnutý rozsudok v častiach napadnutých odvolaním zrušil a zmenil tak, že v napadnutej časti rozsudku uzná obžalovaného za vinného z prečinu všeobecného ohrozenia podľa § 285 Trestného zákona a uloží mu trest odňatia slobody vo výmere 1 rok a 8 mesiacov, prípadne súčasne s uložením ochranného liečenia.

Prokurátor zahlásené odvolanie odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 15.12.2023, v ktorom namietal, že nesúhlasí s právnymi úvahami o dôvodoch uloženia trestu na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, napadnutý rozsudok vo výroku o treste je nespravodlivý. V § 34 ods. 1 Trestného zákona je upravená primárna zásada, podľa ktorej je účelom trestu ochrana spoločnosti pred páchatelom trestného činu, vyjadrená vo forme represie. Okrem spomínanej odplaty odsúdenému ide spoločnosti vo vyjadrenom treste aj o jej ochranu a o prevenciu vo forme individuálnej a generálnej prevencie. Pri ukladaní trestu je namieste hodnotiť osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, a to najmä preto, aby trest, ktorý je páchatel'ovi ukladaný, odrážal v sebe najmä jeho minulosť z hľadiska jeho postoja k dodržiavaniu jednotlivých spoločenských noriem, jeho povinností, ale najmä jeho vývoj z hľadiska páchania trestnej činnosti.

V prvom rade je potrebné uviesť, že trestná sadzba za čin spomedzi žalovaných trestných činov najprísnejšie trestný, po jej úprave postupom podľa § 38 ods. 4, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, je 6 rokov - 13 rokov a 4 mesiace (v prípade, ak nie je priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, v prípade jej priznania je dolná hranica zákonom ustanovenej a upravenej trestnej sadzby 4 roky). Uviedol, že nie je možné sa stotožniť s priznaním poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona obžalovanému z dôvodu, že okresný súd jej priznanie oprel v podstate „len“ o to, že obžalovaný vypovedal o vlastnej trestnej činnosti (avšak vo vzťahu ku skutku v bode 1. napadnutého rozsudku sa nepriznal a neolutoval tak, ako to predpokladá § 36 písm. l) Trestného zákona) a dobrovoľne vydal (vo vzťahu ku skutku v bode 2. napadnutého rozsudku) vec dôležitú pre trestné konanie. Prokurátor bol toho názoru, že uvedené sa javí ako neudržateľné, nakoľko priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti by malo byť odôvodnené výnimočnými skutočnosťami, ktoré naozaj napomáhajú orgánom činným v trestnom konaní a svojim spôsobom im „uľahčujú prácu“, čo však učené nebolo. K použitiu ustanovenia § 36 písm. n) Trestného zákona by malo dochádzať v tých prípadoch, keď páchatel' vyvinie osobitnú, zvláštnu aktivitu v smere objasneniu ním spáchanej trestnej činnosti, napríklad označí dôkazy alebo ďalších spolupáchateľov, ktoré by orgány činné v trestnom konaní neodhalili vôbec alebo len so zvýšenou námahou, nie však v prípade len priznania bez ďalšieho, keďže priznanie ako poľahčujúca okolnosť by bola obžalovanému priznaná dvakrát (Krajský súd v Prešove pod sp. zn. 3To/3/2017). Nemožno suplovať potenciálne priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. 1) Trestného zákona (pre nesplnenie zákonných podmienok v konkrétnom prípade) priznaním poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. Taktiež ani dobrovoľné vydanie veci v trestnom konaní nemôže byť dôvodom pre jej aplikovanie, kedy obžalovaný mal omamnú a psychotropnú látku pri sebe pri svojom zadržaní a v podstate, ak by ju aj nevydal, bola by mu odňatá. Hodnotenie významu tejto poľahčujúcej okolnosti musí závisieť predovšetkým od toho, aké iné možnosti, okrem pomoci páchatel'a (v konkrétnom prípade jeho vlastnou výpoveďou a vydaním veci dôležitej pre trestné konanie), mali orgány činné v trestnom konaní na objasnenie konkrétneho trestného činu.

Z odpisu registra trestov je zrejmé, že v prípade obžalovaného sa jedná o osobu, ktorá má s páchaním trestnej činnosti (dokonca aj násilného charakteru) bohaté skúsenosti. V odpise registra trestov má doposiaľ 9 záznamov. Vzhľadnuc odpis registra trestov je zrejmé, že spáchania závažnej trestnej činnosti, ktorá je mu v tomto trestnom konaní kladená za vinu, sa mal dopustiť v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody v inej trestnej veci. S ohľadom na uvedené skutočnosti vzhľadnuc aj postoj obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti počas celého prípravného konania nie je zrejmé, prečo bol okresný súd toho názoru, že práve trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov splní svoj účel. Uvedené sa javí nielen ako nezákonné (pri nesprávnej aplikácii § 36 písm. n) Trestného zákona a s ohľadom na priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti teda aplikáciu § 38 ods. 2 Trestného zákona), ale aj ako neprimerané, keďže sa jedná o výrazne mierny trest za veľmi závažnú (životy iných ľudí ohrozujúcu spáchanú trestnú činnosť) páchatel'om, ktorý bol v minulosti opakovane právoplatne odsúdený.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku okrem iného tiež uviedol, že podľa jeho názoru u obžalovaného badať značnú mieru sebareflexie k vlastnej trestnej činnosti, kedy na neho nezanedbateľným spôsobom vplyva už samotné trestné konanie a nepodmienečný trest odňatia slobody dlhšieho trvania, nie je potrebný. S uvedeným tvrdením prokurátor nesúhlasil. Okresný súd primárne prihliadol práve na vyhlásenie obžalovaného o svojej vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vo vzťahu ku skutku v bode 2. obžaloby a v podstate nepopretie skutkového deja vymedzeného v bode 1. obžaloby (hoci niektoré okolnosti boli zo strany obžalovaného popreté) bez zohľadnenia iných okolností prípadu (napríklad závažné okolnosti skutkových dejov) a tiež bez zohľadnenia osoby páchatel'a a jeho

kriminologického profilu s aspektom na tendencie k páchaniu trestnej činnosti. V podstate v hypotetickej rovine možno uviesť, že rovnaký trest za rovnakú trestnú činnosť (keďže miernejší trest v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby už uložiť nemožno) pri totožných procesných podmienkach by okresný súd ukladal obžalovanému (ktorý pácha trestnú činnosť kontinuálne minimálne už od roku 2012) a aj osobe, ktorá má v odpise registra trestov príkladom jedno ďalšie odsúdenie za inú trestnú činnosť a danej trestnej činnosti by sa dopustila v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. V kontexte uvedenej hypotetickej úvahy majú na zreteli aj to, že aktuálne možno badať akýsi trend v ukladaní neprimerane miernych trestov (buď na dolnej hranici trestnej sadzby alebo dokonca postupom podľa § 39 ods.2 písm. d),ods. 4 Trestného zákona pri vyhlásení viny) pri tendenčnom priznaní/nepopretí viny na hlavnom pojednávaní zo strany obžalovaného pod ťarchou jednoznačne usvedčujúcich dôkazov, sa javí takýto postup zo strany okresného súdu aj ako nespravodlivý.

Napadnutý rozsudok okresného súdu tak považuje za nezákonný čo do výroku o treste a navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok u obžalovaného vo výroku o treste a aby podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol vo veci sám tak, že uloží obžalovanému podľa § 284 ods. 1 Trestného zákona so zistením a určením poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. k) Trestného zákona a so zistením a určením priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona prísnejší spravodlivý trest odňatia slobody so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a zároveň trest prepadnutia v rozsudku okresného súdu presne špecifikovaných vecí.

K odvolaniu prokurátora sa písomným podaním prostredníctvom obhajcu vyjadril obžalovaný nasledovne. Bol toho názoru, že odvolanie prokurátora je nedôvodné v celom jeho rozsahu. Zohľadnenie napomáhania pri objasňovaní trestnej činnosti ako poľahčujúcej okolnosti pre účely ukladania trestu nemôže byť aplikovateľné v závislosti od toho, či by orgány činné v trestnom konaní aj bez takéhoto napomáhania skutok objasnili. Je sporné, do akej miery sa dá vyhodnotiť, či by orgány činné v trestnom konaní aj bez spolupráce páchatela dospeli k rovnakému výsledku alebo či by tento výsledok dosiahli bez potreby vykonávania iných úkonov. Je však nesporné, že aktívny popis všetkých udalostí a okolností spáchania trestnej činnosti napomáha pri objasňovaní trestnej činnosti a urýchljuje trestné konanie, t. j. napĺňa sa podstata tejto poľahčujúcej okolnosti. Prispieť k efektívnejšiemu priebehu trestného konania je možné nie len tak, že sa označia iní páchatelia, umožní sa odhalenie ďalšej trestnej činnosti, ale aj tak, že sa aktívnou spoluprácou obžalovaného umožní viesť vyšetrovanie konkrétnym smerom aj bez toho, aby bolo nutné skúmať ďalšie aspekty, ktoré by inak bolo potrebné skúmať, resp. umožní orgánom činným v trestnom konaní od počiatku sa zamerať na konkrétnu vyšetrovaciu verziu bez potreby nutnosti objasňovať naraz viac vyšetrovacích verzií. O uvedenom svedčí rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 10.03.2015, sp. zn. 4 Tdo 76/2014 (rozhodnutie), kde tento konštatoval: „Napomáhania pri objasňovaní trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel v priebehu trestného konania napomáhal príslušným orgánom najmä tým, že podrobne objasní svoju trestnú činnosť.“ Orgány činné v trestnom konaní od počiatku od neho vedeli, akým smerom sa má uberať objasňovanie skutkov ním spáchaných. Vedeli, akých svedkov mali vypočuť, vedeli aké zadanie majú určiť technickému znalcovi, ktorý vo svojom znaleckom posudku mohol zohľadniť a potvrdzovať jeho verziu udalostí, vedeli zabezpečiť skúmanie jeho zdravotného stavu vo vzťahu k požívanou alkoholu a marihuany. Iba vďaka jeho konaniu nebolo potrebné zaobštarávať osobitné povolenie na prehliadku priestorov, vykonávať dôkazy vo vzťahu k tomu, či nádoby s marihuanou naozaj patria obžalovanému a pod. Jednoznačne aktívne prispel k efektívnejšiemu trestnému konaniu vednému proti nemu samotnému. Jeho konanie tiež jednoznačne bolo za hranou „iba“ samotného priznania sa ku spáchaniu trestnej činnosti.

Obžalovaný ďalej uviedol, že okresný súd správne pri ukladaní trestu zohľadnil túto poľahčujúcu okolnosť. Zdôrazni, že marihuanu nemal pri svojom zadržaní pri sebe a teda nie je pravdou, že by mu jednoducho mohla byť odňatá. Marihuana sa nachádzala vo viacerých plastových nádobách, ktoré mal v byte. Naopak, bez toho, aby sám napomohol prítomným policajtom, ak by títo zaistili marihuanu bez ďalšieho, išlo by o nezákonne získaný dôkaz, nepoužiteľný v trestnom konaní (najmä s ohľadom na to, že sa nachádzal v obydlí obvineného). Prinajmenšom by však boli potrebné ďalšie osobitné úkony, aby marihuana mohla byť zaistená v rámci prehliadky bytu. Ak by vôbec nájdená a zaistená bola. V tomto konkrétnom trestnom stíhaní naopak existujú pochybnosti o tom, či bol náležite poučený o tom, že v nijakom prípade nie je povinný sám seba usvedčovať z trestnej činnosti, resp. či by aj vo svojom stave bol schopný takémuto poučeniu porozumieť. V priebehu ďalšieho konania tento procesný

postup nespochybňoval, hoci by na to mohli existovať dôvody, čím taktiež prispel k efektívnejšiemu priebehu trestného konania. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 31.10.2018, sp. zn. 3T/59/2018, kde tento konštatoval: K naplneniu tejto poľahčujúcej okolnosti (napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom) môže dôjsť iba vyššou mierou aktivity páchatela ktorá spočíva, najmä: v usvedčení ďalších osôb z trestnej činnosti, alebo priznaním sa k trestnej činnosti ku ktorej nebol prinútený pod ťarchou usvedčujúcich dôkazov, sprístupnením usvedčujúceho dôkazu, ktorého zaistenie by sa bez jeho príspevku nepodarilo zaistiť, resp. jeho vykonanie by bolo z pohľadu orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu spojené s neprimeranými časovými, či ekonomickými ťažkosťami, atď. Taktiež Krajský súd v Nitre v rozhodnutí zo dňa 21.01.2020, sp. zn. 1To/103/2019 konštatoval: „Trestný zákon v žiadnom svojom ustanovení podrobnejšie neuvádza v čom má spočívať „napomáhanie“ páchatela pri objasňovaní trestnej činnosti. Je preto na úvahe súdu v každom konkrétnom prípade individuálne skúmať, či zo strany páchatela - obžalovaného došlo k takému jeho aktívnemu konaniu, ktorým prispel k tomu, že orgány činné v trestnom konaní (polícia a prokurátor) alebo súd nemuseli vykonávať procesné úkony za účelom objasňovania skutočností dôležitých pre trestné stíhanie, resp. hľadať, pátrať po dôkazoch. Takéto aktívne konanie páchatela môže spočívať napríklad v tom, že sám označí dôkazy, vydá veci, označí spolupáchateľov, oznámi miesto, kde ukryl veci pochádzajúce z trestnej činnosti a pod.“

Iba na okraj, ale nie bez významu, poukázal na to, že zásada in dubio pro reo sa vzťahuje nie len na vyhodnotenie naplnenia skutkových podstat, ale aj na aplikáciu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a ich zohľadnenie pri ukladaní trestu odsudzovanému páchatelovi, čo potvrdzuje aj napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.03.2017, sp. zn. 23To/12/2017 „Vo vzťahu k priťažujúcim a poľahčujúcim okolnostiam platí zásada v pochybnostiach v prospech obvineného. To znamená, že v prípade pochybností ohľadne priťažujúcej okolnosti súd na túto neprihliadne. V prípade pochybností ohľadne poľahčujúcej okolnosti, súd túto obžalovanému prizná. Poľahčujúca okolnosť v podobe napomáhania pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom - § 36 písm. n) Trestného zákona patrí medzi dôležité poľahčujúce okolnosti, umožňujúce dokonca uskutočniť odklon v trestnom konaní.“ Ak by teda aj existovali pochybnosti o tom, či jeho konanie naplnilo zmysel a účel ustanovení zákona o zohľadnení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona pri ukladaní trestu, aj v takom prípade mu priznaná byť musí. Je presvedčený, že v jeho prípade je celkom zrejmé, že svojim konaním naplnil všetky predpoklady na to, aby táto poľahčujúca okolnosť bola zohľadnená bez akýchkoľvek pochybností.

Považoval odôvodnenie odvolania prokurátora za nedôvodné aj v časti tvrdenia o tom, že ide o trest nespravodlivo mierny - uložený na spodnej hranici trestnej sadzby. Okresný súd sa pri ukladaní trestu správne riadil všetkými zákonnými ustanoveniami, keď ukladal trest s individuálnym zohľadnením všetkých okolností a s ohľadom na jeho konkrétnu osobu a okolnosti v čase ukladania trestu – tak ako to zákon stanovuje. Obžalovaný uvádza, že sám považuje uložený trest za nezákonný, avšak z dôvodov, že bol uložený za skutok, ktorý okresný súd nesprávne právne kvalifikoval, na základe čoho sám podal proti napadnutému rozsudku odvolanie so svojím prospechom. V každom prípade však ukládanie trestu pri spodnej hranici trestnej sadzby je v poriadku, resp. okolnosti prípadu svedčia o tom, že spravodlivo by mu mal byť uložený trest pod spodnou hranicou trestnej sadzby. V nijakom prípade sa teda nedá uvažovať o tom, že by trest uložený podľa napadnutého rozsudku bol nespravodlivo málo prísny.

On sám ako obžalovaný má určitý problém, ktorý u neho prerástol až do spáchania trestného činu. V čase rozhodovania o treste, je osobou, ktorá má všetky predpoklady, aby svoje problémy odstránil. Má predovšetkým problém so závislosťou od alkoholu. V nijakom prípade nie je kriminálnik, ktorý by sa trestnou činnosťou živil, ktorého súčasťou bežného života by bolo páchanie trestnej činnosti. Nebol a nie je ani asociálnou osobou, ktorý by svoj život bezcieľne trávil opíjaním sa –normálne pracoval, budoval svoje vzťahy a smeroval k napĺňaniu pozitívnych hodnôt pre seba a svoje okolie (spoločnosť). Nie je osobou, ktorej závislosť spôsobuje potrebu páchať trestnú činnosť za účelom financovania samotnej závislosti. Alkohol síce vedel požívať nekontrolovateľne, ale aj to sa dialo v určitých iba návalových intervaloch, ktoré mu v zásade ináč nebránili v normálnom živote. Nie je ani osobou, ktorá nemá možnosť dospieť k svojej náprave spôsobom iným ako tvrdou represiou. Naopak má predpoklady na to, aby v spojení s určitou dávkou represie (ktorú predstavuje už aj len výkon väzby) odstránil zo svojho života nedostatky a rozvíjal, t. j. nie len začínal, svoj prevažne pozitívny a v každom ohľade prínosný život.

V rámci účelu trestu, ktorým je nie len represia, ale aj jeho náprava, je na mieste uvažovať o takom treste, ktorý splní práve tento nápravný účel a umožní sa mu po jeho vykonaní zaradiť do spoločnosti, tak aby bol aj naďalej pre spoločnosť prínosom. V celom svojom živote (od ukončenia prípravy na povolanie) sa živil poctivou a vysokokvalifikovanou prácou. Má dobré rodinné zázemie. To všetko vytvára predpoklady na to, aby sa po prepustení na slobodu znovu zaradil medzi produktívnych občanov s odstránením problému – závislosti na alkohole. Preto by mu mal byť uložený taký trest, ktorý mu toto umožní, teda trest, ktorý nespôsobí nadmerné pretrhnutie jeho sociálnych väzieb, trest, ktorý nespôsobí stratu sociálnych návykov života na slobode a taký, ktorý v neposlednom rade nespôsobí zhoršenie kvalifikačných predpokladov na budúce uplatnenie v pracovnom živote, t. j. tak, aby nestratil priveľa času vo vývoji v jeho povolaní (s ohľadom na to, že sa v rámci svojej profesie živil uvádzaním do prevádzky robotických automatizovaných výrobných systémov). V trestnom konaní bolo celkom zrejme preukázané, ako to správne vyhodnotil aj okresný súd v napadnutom rozsudku, že trestné stíhanie malo na neho pozitívny vplyv vo viacerých aspektoch. Ocitol sa takpovediac na dne, kde sa dostal v dôsledku požívania alkoholu, keď nastúpil do výkonu väzby v rámci trestného konania vedeného proti nemu za skutky, ktorých sa dopustil. Už len tento samotný fakt mal na neho pozitívny vplyv v tom, že mal možnosť a aj si uvedomil dôsledky jeho konania. Prítom poukázal, že on sám nevníma svoju situáciu len zo svojho pohľadu, aký dopad to malo na neho samotného, ale počas celého trestného konania, ako aj opakovane na hlavnom pojednávaní úprimne vyjadroval ľútosť nad tým, ako jeho konanie zasiahlo do života iných osôb, predovšetkým poškodených. Obvinený si tak v súčasnosti celkom jednoznačne je vedomý stupňa nebezpečnosti jeho konania, t. j. v jeho prípade konania pod vplyvom alkoholu a vníma jeho protispoločenský charakter. Je preto presvedčený, že pri zohľadnení všetkých zákonom stanovených aspektov je potrebné potrestať ho tak, aby mal možnosť vrátiť sa do slobodného života a pokračovať vo všetkom prínosom ako pre neho, tak aj pre spoločnosť ako celkom, a to sa dá účinne zabezpečiť len tak, že mu bude uložený taký trest, ktorý neoslabí jeho pracovné, sociálne návyky, jeho rodinné, súkromné a profesionálne vzťahy nad nevyhnutnú mieru, t. j. nie len na spodnej hranici trestnej sadzby aplikovateľnej na správnu právnu kvalifikáciu skutku, ktorý spáchal, ale aj pod jej hranicou. Dodal, že sa javí, že prokurátor v odôvodnení svojho odvolania má snahu zľahčovať a bagatelizovať význam vyhlásenia viny obžalovaného s použitím označenia „tendenčné“ a „pod tarchou jednoznačne usvedčujúcich dôkazov“. Podobne k priznávaniu sa prokurátor pristúpil aj pri podávaní obžaloby, ktorá bola podaná s konštatovaním, že obžalovaný svoje konanie úprimne neoľutoval, čo je v rozpore s realitou, nakoľko on vyjadril ľútosť nad svojim konaním už pri svojom prvom výsluchu pred vznesením obvinenia a pokračoval v tom opakovane stále. Obžalovaný sa priznával a svoje konanie ľutoval od počiatku trestného konania a to vrátane času pred vznesením obvinenia a bez vykonania ostatných dôkazov a pred poradou s obhajcom. Neexistuje teda rozumná pochybnosť o tom, že by jeho postoj mal byť neúprimný a už vôbec nie je pravdou, že by sa jeho postoj mal akokoľvek účelovo vyvíjať podľa dôkaznej situácie. Nedá sa teda nijakým spôsobom rozumne odôvodniť, prečo by jeho správanie malo byť hodnotené ako účelové, či tendenčné.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti obžalovaný žiadal, aby odvolanie prokurátora podané v jeho neprospech proti napadnutému rozsudku okresného súdu bolo ako nedôvodné zamietnuté podľa § 319 Trestného poriadku.

Za účelom prejednania podaných odvolaní nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 12.03.2024. Verejného zasadnutia sa zúčastnila prokurátorka, obžalovaný a obhajca obžalovaného. Účasť obžalovaného bola zabezpečená z ÚVV Leopoldov prostredníctvom video-konferenčného zariadenia podľa § 61b Trestného poriadku, pričom obhajoba voči tomuto postupu neuplatnila žiadne výhrady.

Prokurátorka v konečnom návrhu zotrvala na podanom odvolaní a jeho odôvodnení zo dňa 14.12.2023, na ktoré odkázala, a preto navrhla, aby krajský súd zrušil výrok trestu obžalovanému a uložil mu prísnejší spravodlivý trest, pokiaľ ide o odvolanie obžalovaného, toto považovala za nedôvodné a navrhla ho zamietnuť ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku. Obhajca odkázal v konečnom návrhu na písomné podania – odvolanie obžalovaného, ako i vyjadrenie k odvolaniu prokurátora. Pred senátom upozornil na niektoré skutočnosti. Aj okresný súd sa pri verbálnom odôvodnení rozsudku vyjadril, že ide o tenkú hranicu medzi úmyselným a nedbanlivostným zavinením, na základe tohto okresný súd uskutočnil úvahu, s ktorou sa nestotožňuje, musí mať základ vo vykonanom dokazovaní tak, aby rozhodnutie okresného súdu bolo zákonné a aj ústavne konformné, to znamená, že treba aj dôsledne aplikovať zásadu in dubio pro reo. Okresný súd sa nijakým spôsobom nevysporiadal so zistenými okolnosťami skutkového deja, kedy obžalovaný nie bezbreho začal podpaľovať veci vo svojom byte, nebolo to tak,

že by obliol svoje veci benzínom a zapálil, obžalovaný doprostred miestnosti uložil pracovné nohavice, ktoré mal v úmysle zapáliť a tu jeho úmyselné konanie končí. Týmto nebolo spôsobené všeobecné ohrozenie podľa Trestného zákona, k tomuto došlo až tým, že neočakávane zlyhal uzáver nádoby benzínu do zapaľovača, ktorý chcel použiť, čím prišlo k nekontrolovanému vystreknutiu horľaviny, až týmto bolo spôsobené všeobecné ohrozenie. Vo vzťahu k tejto udalosti obžalovaného neostal ľahostajný, v rámci svojich možností mal záujem oheň uhasiť, čo nebolo možné z dôvodu chýbajúcej požiarnej hadice v hydrante, čo nespochybniteľne bolo zdokumentované vykonaným dokazovaním, takisto ako bolo zdokumentované, že mal poškodený mobil a teda sám nemohol privolať pomoc, preto búchal na dvere susedom a so svojimi úkonmi na zabránenie rozšírenia požiaru prestal až keď videl, že suseda svedkyňa v tomto konaní pomoc privolala. Na základe toho sa nedá hovoriť ani o nepriamom úmysle na strane obžalovaného, čo podporuje aj vykonané dokazovanie, k čomu uviedol aj to, že prokurátor nijakým spôsobom úmyselné konanie obžalovaného nedokázal a ani nedokazoval, obmedzil sa iba na tvrdenie, že o úmysel išlo, vo vzťahu k tomu teda vidím nadprácu okresného súdu, keď proti obžalovanému hľadal argumenty, ktoré žalobcom v tomto konaní neboli tvrdené. Vo vzťahu k poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona uviedol, že nie je možné priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti zvažovať na základe toho, či by orgány činné v trestnom konaní alebo okresný súd k usvedčeniu páchatela dospeli aj bez tohto, objektívne už nikdy nezistíme, či by aj bez priznania a spolupráce s orgánmi činnými v trestnom konaní bolo trestné konanie vykonané rovnako rýchlo a efektívne a taktiež pri tom odkázal na zásadu in dubio pro reo aplikovateľnú aj na priznanie poľahčujúcich okolností, ako podrobne popísal aj súdnu prax v písomných podaniach v tejto veci. Rozhodne sa nestotožnil s označením priznania obžalovaného ako tendenčného alebo pod ťarchou usvedčujúcich dôkazov, ako to uvádzal prokurátor v podanom odvolaní, obžalovaný sa priznal a svoje konanie oľutoval v prípravnom konaní ešte pred vznesením obvinenia, bez porady s obhajcom a bez vykonaného dokazovania, teda sám, dobrovoľne. Poukázal, že vo vzťahu k marihuane túto sám dobrovoľne vydal a je len ťažké uvažovať o tom, že by mu mohla byť odňatá, v rovine teórie sa podľa jeho názoru skôr dá uvažovať o tom, že táto mohla byť ako dôkaz zistená nezákonne. Obžalovaný však sám jej držbu nepopiera a od počiatku sa k tomuto skutku priznal a oľutoval ho. Aj z hlavného pojednávania vyplýva úprimnosť vyjadrení obžalovaného, keď ľútosť prejavil nie vo vzťahu k následkom, ktoré to malo na jeho osobu, ale túto vyjadril vo vzťahu k poškodeným. Vo vzťahu k trestu pridriavajúc sa písomných podaní dodal, že v odvolacom rozhodnutí pri zmene rozsudku musí byť zohľadnené priznanie sa obžalovaného, vo vzťahu k trestnému činu všeobecného ohrozenia podľa § 285 Trestného zákona. Vzhľadom na všetky skutočnosti bol toho názoru, že odvolanie prokurátora je nedôvodné, skutok všeobecného ohrozenia má byť posúdený ako nedbanlivostný a vzhľadom na osobu páchatela je spravodlivým trestom uloženie trestu odňatia slobody pod spodnou hranicou, takýto trest v tejto veci naplní svoj účel jednak vo vzťahu k páchatelovi, ktorý nie je kriminálnym živlom, ale jeho problém je závislosť od alkoholu, ktorý má záujem a aj možnosti účinne riešiť, a to aj prípadným uložením ochranného liečenia a vo vzťahu k spoločnosti, táto by mala mať záujem na tom, aby po odpykaní spravodlivého trestu sa obžalovaný mohol znovu zaradiť do spoločnosti, pracovať a byť pre ňu prínosom, kým tú možnosť stále má a tak aby nestratil pracovné návyky. Úplným záverom uviedol, že v prípade, ak by krajský súd neprihliadal na vyhlásenie obžalovaného o svojej vine, bolo by potrebné vec vrátiť okresnému súdu tak, aby toto vyhlásenie mohlo byť prijaté, hoci ostatné dokazovanie bolo vykonané riadne. Obžalovaný v konečnom návrhu oľutoval, čo sa stalo, nie je žiaden kriminálnik, nekradne. Po skončení strednej školy stále pracoval, nikdy nebol nezamestnaný. Vie, že má problém s alkoholom, nechcel podpáliť svoj byt, nechcel nikomu ublížiť. Aj škodu nahradil. Prosil, aby bol spravodlivo odsúdený.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku, ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaných odvolaní na to oprávnenými osobami prokurátorom a obžalovaným - postupom podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúma zákonnosť a odôvodnenosť výrokov rozsudku, proti ktorým podali odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytykané, prihliadal krajský súd len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné len čo do výroku o treste a odvolanie prokurátora je nedôvodné.

K výroku o vine a konaniu, ktoré mu predchádzalo

Pokiaľ ide o konanie, preskúmaním obsahu spisového materiálu krajský súd zistil, že okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal všetky dôkazy potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie, tieto dôkazy vyhodnotil individuálne a v ich súhrne podľa pravidiel uvedených v § 2 ods. 12 Trestného poriadku a dospel k správne mu záveru o vine obžalovaného. Následne v odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd v súlade s ust. § 168 ods. 1 Trestného poriadku správne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali.

Krajský súd je toho názoru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je presvedčivé a spĺňa kritériá predpokladané ust. § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Krajský súd voči odôvodneniu napadnutého rozsudku nemá podstatné výhrady, preto naň odkazuje bez potreby na tomto mieste príslušné argumenty opakovať. Tam kde výhrady krajský súd má, to rozvedie ďalej v texte.

Súčasne krajský súd na tomto mieste pripomína, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, preto je nadbytočné, aby krajský súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové závery okresného súdu. Tiež platí, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument odvolateľa, ale iba na tie, ktoré

majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov napadnutého rozsudku, ktorý sa preskúmava v odvolacom konaní.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie, že je vinný zo skutkov v bode 1/ a 2/ obžaloby. Okresný súd podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Trestného poriadku neprijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v bode 1/ obžaloby, a okresný súd prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v bode 2/ obžaloby, s tým, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku v bode 2/ obžaloby, sa nevykoná, pričom v danej súvislosti ohľadne skutku v bode 2/ obžaloby sa vykonajú len dôkazy súvisiace s výrokom o treste, náhrade škody či ochrannom opatrení. Pre úplnosť okresný súd správne v odôvodnení uviedol, že nebolo možné prijať vyhlásenie viny obžalovaného ku skutku v bode 1. obžaloby, nakoľko vyhlásenie bolo učené s výhradou voči právnej kvalifikácii uvedenej v obžalobe, pričom z § 257 Trestného poriadku je zrejmé, že na prijatie takého vyhlásenia je potrebné kladne zodpovedať aj otázku podľa § 333 ods. 3 písm. f) či g) Trestného poriadku, ktorá sa týka práve právnej kvalifikácie skutku, kedy ku dňu 12.09.2023 (a aj ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku bola vec vedená podľa právnej kvalifikácie v zmysle obžaloby, okresný súd ani pri preskúmaní obžaloby podľa § 241 Trestného poriadku nepostupoval podľa § 241 ods. 2 Trestného poriadku, t. j. nezmenil (vychádzajúc z obsahu súpisu pred vykonaným akýmkoľvek dokazovaním pred súdom) právnu kvalifikáciu skutku v bode 1./ obžaloby.

Krajský súd konštatuje, že obžalovaný od začiatku trestného stíhania nepopiera spáchanie ani jedného skutku, ktoré mu kládla za vinu obžaloba, ani skutkové závery okresného súdu neboli sporné (ani vo vzťahu k bode 1/ obžaloby), a preto v tomto smere krajský súd odkazuje na odôvodnenie okresného súdu bez potreby ho opakovať.

K právnej kvalifikácii skutkov pod bodom 1/ a2/ výroku rozsudku

Krajský súd ako nedôvodnú vyhodnotil odvolaciu námietku obžalovaného smerujúcu k právnej kvalifikácii skutku v bode 1/ obžaloby. S právnou kvalifikáciou v bode 2/ obžalovaný súhlasil, keď urobil vyhlásenie o vine, ktoré bolo okresným súdom prijaté.

Všeobecné ohrozenie podľa § 284 ods. 1 Trestného zákona, kto úmyselne

a) vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobí požiar alebo povodeň, alebo poruchu, či haváriu prostriedku hromadnej prepravy, alebo škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny, rádioaktivity alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl, alebo sa dopustí iného podobného nebezpečného konania (všeobecné nebezpečenstvo), alebo

b) všeobecné nebezpečenstvo zvýši alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

Všeobecné ohrozenie podľa § 285 Trestného zákona, kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši všeobecné nebezpečenstvo, alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Podstatou námietok obžalovaného bolo, že trestný čin všeobecného ohrozenia nespáchal ani len v nepriamom úmysle, ale ho spáchal z nedbanlivosti, a že prokurátor v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno a okresný súd nahrádzal jeho činnosť pri dokazovaní nepriameho úmyslu obžalovaného v tejto veci.

Okresný súd sa s uvedenou námietkou správne vysporiadal už v napadnutom rozsudku, keď skutok v bode 1/ obžaloby právne kvalifikoval ako zločin všeobecné ohrozenie podľa § 284 ods. 1 písm.

a) Trestného zákona. Okresný súd správne dôvodil, že „obžalovaný jednoznačne úmyselne vydal ľudí nachádzajúcich sa v danom čase bytovom do nebezpečenstva smrti a ťažkej ujmy na zdraví a taktiež cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobil úmyselne požiar. Tento zločin je trestným činom ohrozovacím, nie je potrebné, aby ujma či škoda aj nastala, postačí vznik/existencia reálneho nebezpečenstva takej ujmy/škody z konania páchatel'a. Podľa názoru (aj odvolacieho) súdu bol na strane obžalovaného úmysel nepriamy. Z vykonaných dôkazov nevyplýva, že by skutok založenia požiaru spáchal obžalovaný v úmysle priamom. Ako vypovedal sám obžalovaný, nemal pripravené žiadne preventívne opatrenia. Treba podčiarknuť, že nielen umiestnenie ohniska

nevybral s ohľadom na prístup k umývadlu a tečúcej vode, ale nemal ani funkčný telefón a neskontroloval či sa v bytovom dome nachádzali hasiace prostriedky. Nestačí len uviesť susede, že „podpálil byt“ (bez ďalšieho) a mať za to, že všetky protipožiarne opatrenia urobil. Navyše z jeho strany išlo o ľahostajné konanie, kedy on sám neprezentoval žiadne dôvody, pre ktoré by sa spoliehal, že trestnoprávne významné ohrozenie ľudí/majetku nespôsobí; o nič také sa nestaral, musel vedieť a vedel, že bez akýchkoľvek preventívnych bezpečnostných opatrení jeho konanie bude viesť k ohrozeniu ľudí/majetku, no napriek tejto vedomosti bolo mu to ľahostajné, sledoval hlavne cieľ spáliť/zničiť veci. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že obžalovaný nevykonal vopred ani následne žiadne bezpečnostné opatrenia, v skutočnosti dokonca nezabezpečil ani zavolanie hasičov.

Okresný súd sa podrobne zaoberal otázkou, či bol skutok v bode 1/ obžaloby správne kvalifikovaný a krajský súd v celom rozsahu súhlasí s argumentáciou okresného súdu.

Krajský súd pre úplnosť zdôrazňuje, že z výpovede obžalovaného vyplýva, že ešte v Nemecku pri potýčke s kolegom sa mu rozbil telefón. Po požití alkoholu pre jeho zlú životnú situáciu sa rozhodol veci z roboty z Nemecka zapáliť vo svojom byte. Použil na to benzín, ktorý vyfrkol a všetko horelo. Vybehol na chodbu no v hydrante nenašiel hadicu tak zabúchal susede ohľadne hydrantu. Svoje veci zapálil v kuchyni, ktorá bola spojená s obývačkou. Z jeho výpovede výslovne ešte vyplynulo: „Nestihol som to hasiť. K umývadlu by som musel ísť cez ten veľký oheň, tak mi napadol ten veľký hydrant. Chcel som ničieť, myslel som si, že tie veci sa takto stopia na ten vercajch. Vodu som pripravenú nemal, vedľa postele niečo bolo vo fľaši 1,5 L, ale to som mal na pitie, nie na hasenie. Telefón som mal rozbitý od Nemecka. Ako suseda vytiahla telefón, myslel som si, že volá hasičov. Sadnúť som si šiel nakoľko ma dusil dym, niekde dole na schody pod môj byt alebo von. Nejak som sa ocitol u mamy vo vedľajšom vchode a čakali sme na políciu. Bol som v domnení, že suseda volá hasičov, ale nevedel som či ich skutočne volala. Došli hasiči aj polícia.“

Krajský súd dáva obžalovanému do pozornosti, že založil vo svojom byte otvorený oheň, na mieste na to neurčenom, na mieste nezabezpečenom, pritom vedel, že keby sa oheň rozšíril musel by ho uhasiť, no napriek tomu si vopred miesto nezabezpečil napr. vodou na prípadné hasenie možného ohňa, mal pri sebe len 1,5 l vody vo fľaši na pitie, vedel, že nemá funkčný mobilný telefón, ktorým by v prípade požiaru mohol privolať pomoc. Keby aj krajský súd vzal do úvahy, že sa spoliehal, že bude v hydrante hadica, sám priznal, že sa rozpamätal, že hadica je na inom poschodí. Okrem toho sa rozhodol tento oheň založiť potom, čo požil alkohol a lieky, pričom stav vyvolaný týmito látkami si privodil sám. Vymknutie požiaru spod kontroly tak jednoznačne možno pripísať nepriamemu úmyslu obžalovaného, keď tento vedel, že založením otvoreného ohňa vo svojom byte, pri použití horľavých látok a nedostatočnom zabezpečení tohto ohňa proti jeho rozšíreniu, že sa tento môže rozšíriť a ohroziť tak iných obyvateľov bytového domu alebo ich majetok a pre prípad, že ho spôsobí bol s tým uzročený. Potom, čo hydrant neobsahoval hadicu, obžalovaný išiel k susede K. D.. Z výsluchu svedkyne K. D. vyplynulo, že „Počula som buchot, išla som von do vchodu, stál tam obžalovaný a povedal, že podpálil byt. Zavrela som dvere a volala som obžalovaného matke čo sa stalo, že byt horí a obžalovaný je asi vyvretý, nevedela som presne totiž čo sa stalo. Otvorila som znova dvere, valil sa hustý dym a preto som volala hasičov.“ Z uvedeného je zrejmé, že obžalovaný svedkyňu K. D. nepožiadala o pomoc o uhasenie ohňa, nepožiadala ju o zavolanie hasičov, teda opäť sa aktívne nepodieľal na konaní, ktoré by zabránilo v ďalšom šírení sa ohňa a jeho likvidácii. Táto svedkyňa sama tiež uviedla, že najskôr volala matke obžalovaného až potom zavolala hasičov. Výpoveď jeho matky potvrdila, že jej suseda volala, že horí jej byt, kde býva jej syn. Tak išla rýchlo do vchodu kde býval syn. Obžalovaný bol podľa jeho matky celý bledý, nepustil ju ďalej, lebo že tam horí. Hydrant bol otvorený, zavolala hasičov no zistila, že už pred ňou ich volala suseda K. D..

K námietke obžalovaného, že okresný súd nahrádzal aktívne dokazovanie prokurátora vo vzťahu k preukazovaniu nepriameho úmyslu obžalovaného, nakoľko prokurátor nenavrhol za týmto účelom vykonať žiadne dôkazy krajský súd dodáva, že uvedená námietka je absolútne bezpredmetná. Prokurátor, už v obžalobe uviedol, že skutok v bode 1/ obžaloby žaluje ako zločin všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, z ktorého už zo skutkovej podstaty jasne vyplýva, že ide o úmyselný trestný čin. Prokurátor priamo v obžalobe navrhol predviesť a vypočuť obžalovaného a svedkyňu K. D., pričom práve z výpovede obžalovaného a svedkyne K. D. bolo možné ustáliť, že ide v tomto prípade o nepriamy úmysel obžalovaného. Prokurátor nemá povinnosť presne uviesť, že tento dôkaz vykonáva za účelom dokázania subjektívnej stránky alebo objektívnej stránky žalovaného trestného činu. Okrem toho na základe vykonaného dokazovania je to súd, ktorý

musí ustáliť nielen skutkový stav ale aj správnu právnu kvalifikáciu zisteného skutku z vykonaného dokazovania, a to nemožno považovať za aktívne napomáhanie prokurátorovi uniesť dôkazné bremeno. Aktívne napomáhanie prokurátorovi by bolo keby okresný súd svojvoľne predvolal svedka bez návrhu prokurátora, aby svedčil o skutočnostiach, ktoré sú v neprospech obžalovaného.

K trestaniu všeobecne

Pokiaľ ide o napadnutý výrok o treste, krajský súd považuje za potrebné na úvod pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukladanie trestu.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ustanovenia § 34 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ustanovením § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnuť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

V stručnosti treba uviesť, že princíp ukladania úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. spočíva v tom, že páchatel'ovi dvoch alebo viacerých trestných činov je ukladaný trest v rámci trestnej sadzby

činu najprísnejšie trestného, pričom sa musí v tomto výroku odraziť aj skutočnosť, že nejde iba o trest za tento trestný čin, ale i za ďalšie, zbiehajúce sa trestné činy. To sa premietne v priznaní priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák., teda že páchatel spáchal viac trestných činov. Ukladanie trestu podľa ustanovenia § 41 ods. 1 Tr. zák. v sebe zahŕňa aplikovanie absorpčnej (pohlčovacej) zásady, ktorej obsahom je pravidlo, že prísnejší trest pohlcuje trest nižší (poena maior absorbet minorem), čo samo osebe je výrazným benefítom pre páchatela, ktorému sa trest ukladá.

Konkrétne k výroku o treste

Pokiaľ ide o napadnutý výrok o treste, okresný súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru, keď u obžalovaného aplikoval priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona. Krajský súd v tomto smere postupoval v zmysle stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1/2011, podľa ktorého spáchanie druhého trestného činu ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona sa nepoužije, ak je potrebné z dôvodu viacčinného súbehu trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, aplikovať asperačnú zásadu v zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona. Spáchanie druhého trestného činu je totiž okolnosťou podmieňujúcou použitie prísnejšej trestnej sadzby podľa naposledy označeného ustanovenia. Platí teda, že okolnosť podmieňujúca použitie prísnejšej trestnej sadzby môže byť takto použitá nielen podľa úpravy obsiahnutej v ustanovení osobitnej časti Trestného zákona (jeho príslušnom vyššom odseku), ale aj v ustanovení všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 ods. 2). Ak je potom takto použitá, jej duplicitnému použitiu ako priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona bráni zásada „ne bis in idem“ vyjadrená v § 38 ods. 1 Trestného zákona.

Krajský súd totožne ako okresný súd ukladal obžalovanému úhrnný trest v zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, kedy bolo potrebné ukladať mu úhrnný trest podľa trestnej sadzby vzťahujúcej sa na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Najprísnejšie trestný bol práve zločin všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 Trestného zákona, za ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody vo výmere od 4 rokov až do 10 rokov. Pokiaľ ide o pomer a mieru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, krajský súd u obžalovaného zistil poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. k) Trestného zákona (pričinil sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu, dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu) a podľa § 36 písm. n) Trestného zákona (napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom) a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, že bol už za trestný čin odsúdený. Následne postupoval podľa § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona aplikujúc aj tzv. asperačnú zásadu podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona. Po úprave trestnej sadzby krajský súd ukladal trest odňatia slobody v rozpätí od 4 rokov do 10 rokov a 8 mesiacov.

Obžalovanému tak krajský súd uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky. Trest odňatia slobody teda ukladal na samej spodnej hranici. Krajský súd je presvedčený, že na obžalovaného je potrebné pôsobiť práve uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý považoval za zákonný a správny s prihliadnutím na závažnosť, počet i charakter žalovaných trestných činov a mieru narušenia obžalovaného, s presvedčením, že takto uložený trest bude dostačujúci na jeho nápravu a prevýchovu, a zároveň bude plniť účel aj z hľadiska generálnej prevencie ako aj individuálnej prevencie tak, ako to predpokladá zákonné ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona.

Krajský súd obžalovanému uložil aj trest prepadnutia veci podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona: 1 ks plastová nádoba so žltým vrchnákom o rozmeroch 20x15 cm, 1 ks plastová nádoba oranžovej farby o rozmeroch 3x2 cm, 4 ks drvičiek na sušenú rastlinu, z toho 3 ks kovové čiernej farby a 1 ks plastová zelenej farby, 1 ks digitálna váha zn. CS-500, čiernej farby o rozmeroch 12x7 cm, keďže uvedené veci boli použité na spáchanie trestného činu v bode 2/.

Zároveň krajský súd rozhodol aj o spôsobe výkonu tohto trestu, kedy obžalovaného zaradil na výkon trestu odňatia slobody v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný v posledných 10-tich rokoch nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin.

K námietkam obžalovaného k výroku o treste

Obžalovaný namietal, že mu nebola priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, napriek tomu, že sa priznal k obom skutkom a namietal len právnu kvalifikáciu k skutku v bode 1/. K uvedenému krajský súd konštatuje, že obžalovaný skutočne urobil vyhlásenie bez výhrad len vo vzťahu k skutku v bode 2/ a ku právnej kvalifikácii mal výhrady, a na to, aby mu mohla byť priznaná táto poľahčujúca okolnosť by musel obžalovaný urobiť vyhlásenie o vine k obom skutkom bez výhrad a úprimne ich oľutovať, čo sa v tomto prípade nestalo. Z rovnakého dôvodu nebolo možné aplikovať aplikáciu mimoriadne zmierňujúceho ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam v zmysle stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 44/2017.

K námietkam prokurátora

Krajský súd sa nestotožňuje s námietkou prokurátora o tom, že by obžalovanému nemala byť priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, nakoľko obžalovaný už od zadržania zhodne vypovedal v podrobnostiach o spáchanom skutku v bode 1/, a dobrovoľne vydal omamné a psychotropné látky uvedené v skutku pod bodom 2/. Objasnil orgánom činným v trestnom konaní ako k trestnej činnosti došlo, čo bolo jej príčinou. Absolútne tak neurobil pod tlakom iných dôkazov, ako to prezentuje prokurátor, nakoľko v tom čase ešte len prebiehali prvotné vyšetrovacie úkony. Úplne irelevantná je námietka prokurátora, žeby táto poľahčujúca okolnosť bola obžalovanému pripočítaná dvakrát aj podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, keďže obžalovanému táto poľahčujúca okolnosť nebola pred okresným súdom priznaná.

Skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil spáchania predmetných skutkov počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo dňa 12.02.2022, sp. zn. 17T/108/2021 bola zohľadnená už tým, že obžalovanému bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, nakoľko neprichádzalo do úvahy uloženie ďalšieho podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Pokiaľ prokurátor argumentuje, že obžalovaný bol doposiaľ 9 krát súdne trestaný je potrebné zohľadniť, že nebol doposiaľ vo výkone trestu odňatia a závažnosť niektorých odsúdení hlavne v zahraničí nebola závažného charakteru vzhľadom na tresty, ktoré mu boli ukladané.

Rovnako bezpredmetné boli aj zovšeobecňujúce argumenty prokurátora o neprimerane miernom treste a aplikácii § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, nakoľko je potrebné pri ukladaní trestu zohľadniť konkrétnu osobu obžalovaného, ktorej má byť trest uložený a nie hypotetické úvahy prokurátora o tom, že sa v súčasnosti ukladajú miernejšie tresty, pričom obžalovanému nebol ukladaný trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona.

Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.